



## LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO KONTROLIERIUS

### PAŽYMA DĖL X IR KITŲ PREKEIVIŲ SKUNDO PRIEŠ VILNIAUS MIESTO SAVIVALDYBĖS ADMINISTRACIJĄ

2021 m. liepos 29 d. Nr. 4D-2021/2- 696  
Vilnius

#### SKUNDO ESMĖ

1. Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstaigoje gautas X ir kitų prekeivių (A, B, C, D, E ir kitų; toliau vadinama – Pareiškėjai) skundas dėl Vilniaus miesto savivaldybės (toliau vadinama – Savivaldybė) administracijos pareigūnų veiksmų (neveikimo) galimai netinkamai sprendžiant prekybos vietų prie Vilniaus Rokantiškių kapinių skirstymo klausimus, nagrinėjant prašymus (toliau vadinama – Skundas).

2. Pareiškėjai Skunde rašo:

2.1. „2020 m. spalio mėn. mums prekiaujantiems prie Rokantiškių kapinių Antakalnio seniūniją atsisakė parduoti pastovias prekybos vietas. Susitikus su seniūnu, sužinojome kad architekto patvirtintas planas prekybos kioskam. Seniūnas labai nustebo, kad apie projektą nieko nežinojome. Informaciją turėjo tik viena šeima, kuri turi 5 išskirtines vietas [...]“ (šios ir kitų citatų kalba netaisyta);

2.2. „Mes prekiaujantys prie kapinių kreipėmės į Savivaldybę, seniūniją, NŽT. 2021.04.10 buvo paskelbtas konkursas kioskam įrengti. Dalyvavo visi prekiaujantys, kurie dirba šeimomis daug metų. [...]. Konkurso laimėjo ta pati šeima, [...]. Prieš konkursą Savivaldybės darbuotojai tiesioginės transliacijos metu pažadėjo, kad žmonės kurie nelaimės konkursą be darbo vietų neliks, kad bus skirtos alternatyvios vietos prekybai“;

2.3. „29.04 seniūnui buvo išsiųstas prašymas skirti alternatyvias vietas 3 eilėje pagal seną planą žmonėms kurie liko be darbo vietų. Norim pabrėžti, kad tai neįgalūs žmonės, šeimos su mažais vaikais, studentai ir pensininkai, kurie gyvena iš prekybos sodinukais, gyvena netoli kapinių, patys augina gėlės“;

2.4. „Antradienį kaip kiti prekiautojai išardė savo palapines, atlaisvino vietą kioskam. Seniūnijos darbuotoja V. G. pranešė, kad vietų jau neliko, kad jos yra parduotos, ir daugumą vietų parduoti laimėtojų šeimos nariams, kurie prie kioskų turės dar po 6 kv. m. lauko prekybai. Vietos buvo skirtos net neišardžius senų kioskų. Taigi konkurso laimėtojos neišardžiusios senų prekybos vietų gavo dar daugiau papildomų vietų. Iš aukščiau išdėstyto matosi, kad Savivaldybės darbuotojai piktnaudžiauja savo darbo padėtimi, galimai yra korumpuoti, nes palaiko interesus vienos šeimos V. V. ir pažeidžia likusių prekiautojų teises.“

3. Pareiškėjai prašo: „pradėti patikrinimą Vilniaus m. vyr. architekto skyriuje.“

#### TYRIMAS IR IŠVADOS

4. Seimo kontrolierė, siekdama išsiaiškinti Pareiškėjų nurodytas aplinkybes, kreipėsi į Savivaldybę, prašydama pateikti paaiškinimus dėl Skundo teiginių bei atsakyti į klausimus.

### *Tyrimui reikšmingos faktinės aplinkybės*

5. Savivaldybė Seimo kontrolierę informavo, pateikė dokumentus bei paaiškinimus, iš kurių nustatyta:

5.1. „Vilniaus miesto viešosiose vietose (taip pat ir prie Rokantiškių kapinių) kioskai (paviljonai) gali būti įrengiami tik konkurso būdu, atsižvelgiant į Nacionalinės žemės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos (toliau – NŽT) direktoriaus 2018 m. gegužės 16 d. įsakymu Nr. 1P-238-(1.3 E) „Dėl sutikimų statyti nesudėtingus statinius valstybinėje žemėje, kurioje nesuformuoti žemės sklypai, išdavimo taisyklių patvirtinimo“ patvirtintų Sutikimų statyti laikinuosius ir nesudėtinguosius statinius valstybinėje žemėje, kurioje nesuformuoti žemės sklypai, išdavimo taisyklių nuostatas (*t. y. statomi kioskai (paviljonai) valstybinėje žemėje gali būti įrengiami tik konkurso būdu*). Kioskų įrengimo konkursas [Konkursas] paskelbtas vadovaujantis Savivaldybės administracijos direktoriaus 2020 m. lapkričio 4 d. įsakymu Nr. 30-2548/20 „Dėl tipinio dizaino kioskų (paviljonų) įrengimo ir eksploatavimo atrankos konkurso nuostatų patvirtinimo“ (<https://aktai.vilnius.lt/document/30347240>), Administracijos direktoriaus 2020 m. gruodžio 29 d. įsakymu Nr. 30-2953/20 „Dėl vietų tipinio dizaino kioskam (paviljonams) įrengti ir eksploatuoti nustatymo“ (<https://aktai.vilnius.lt/document/30349543>), pagal SĮ „Vilniaus planas“ parengtą ir su NŽT suderintą „Teritorijos tipiniams kioskam įrengti ir naudoti planą ir tipinių kioskų (paviljonų) įrengimo vietos schemą.“

5.2. „Su konkurso laimėtojais buvo pasirašytos Kiosko (paviljono) įrengimo ir eksploatavimo sutartys. Siekiant sudaryti galimybes prekybininkams, kurie nedalyvavo ir (ar) nelaimėjo paviljonų įrengimo prie Rokantiškių kapinių konkurse, Antakalnio seniūno (toliau – Seniūnas) 2021 m. balandžio 29 d. įsakymu Nr. A15-551/21(2.1.4E-SEN) „Dėl Antakalnio seniūno 2018-02-22 įsakymo Nr. A15-390/18(2.1.4.E-SEN1) „Dėl prekybos vietų iš (nuo) laikinojo įrenginio Antakalnio seniūnijos teritorijoje sąrašo tvirtinimo“ pakeitimo“ (toliau – 2021 m. balandžio 29 d. įsakymas) buvo nustatytos prekybos (paslaugų teikimo) iš (nuo) laikinojo įrenginio vietos prie Rokantiškių kapinių (18 nuolatinių ir 16 šventinės prekybos vietų iš (nuo) laikinojo prekybos įrenginio), todėl visi suinteresuoti asmenys turėjo teisę kreiptis su prašymu į Seniūniją dėl leidimo išdavimo. Seniūnas informavo, kad paskelbus paviljonų įrengimo prie Rokantiškių kapinių konkursą, susitikimo metu prekiautojai buvo informuoti, kad jiems bus suteiktos alternatyvios prekybos vietos (kurios nustatytos minėtu Seniūno įsakymu).“

5.3. „Prekybininkai buvo registruojami pagal prašymus ir pirmumo tvarka skirstomi į prašomas vietas pagal prašymo datą ir laiką. Seniūnijos specialistė V.G.N. [specialistė] teikė informaciją telefonu ir žodžiu apie esamas laisvas prekybos vietas. Laikinosios prekybos eilėje vietos buvo suteiktos pateikus prašymus ir išsiardžius senus įrenginius (medinius „kioskus“).“

5.4. „Paaiškiname, kad **prekybos vietos prie Rokantiškių kapinių nėra parduodamos**, jose pagal išduotus leidimus leidžiama prekiauti leidime nurodytą laiką (nuo 1 dienos iki 1 metų). Leidimai prekiauti iš (nuo) laikinųjų įrenginių išduodami Leidimų prekiauti (teikti paslaugas) viešosiose vietose išdavimo ir panaikinimo tvarkos apraše, patvirtintame Administracijos direktoriaus 2020 m. sausio 21 d. įsakymu Nr. 30-157/20 „Dėl Leidimų prekiauti (teikti paslaugas) viešosiose vietose išdavimo ir panaikinimo tvarkos aprašo tvirtinimo“ nustatyta tvarka.“

5.5. „Prašymai išduoti leidimus prekybai iš (nuo) laikinojo prekybos įrenginio Seniūnijai teikiami reguliariai įvairiam laikotarpiui (nuo 1 dienos iki 1 metų). 2020 m. buvo gautas 91 prašymas ir išduotas 91 leidimas. 2021 m. gautas 61 prašymas ir išduoti 59 leidimai. Vienas leidimas neišduotas A. M., nes neliko prekybinės vietos pagal naujai patvirtintą Seniūno vietų

planą. Kitas leidimas neišduotas I. B., nes prašė užimtos vietos, o pasiūlyta kita vieta pareiškėjos netenkino.“

5.6. „Administracijoje 2020–2021 metais gautas prekiautojų prie Rokantiškių kapinių raštas (gauta 2020-11-19 reg. Nr. A50-35966/20, į kurį atsakyta 2020-12-11 raštu Nr. A51- 157420/20(3.3.2.26E) „Dėl informacijos pateikimo“.“

5.7. „Seniūno 2021 m. balandžio 29 d. įsakymu buvo nustatytos alternatyvios prekybos (paslaugų teikimo) iš (nuo) laikinojo įrenginio vietos prie Rokantiškių kapinių (18 nuolatinių ir 16 šventinės prekybos vietų iš (nuo) laikinojo prekybos įrenginio), todėl visi suinteresuoti asmenys turėjo teisę kreiptis su prašymu į Seniūniją dėl leidimo išdavimo. Prekybininkams prekybos vietų planas ir vietų sąrašas buvo išsiųsti el. paštu. Pareiškėjams, kurie pateikė prašymus išduoti leidimus iš (nuo) laikinojo įrenginio, Seniūnija leidimus išdavė, arba jeigu nebuvo galimybės išduoti leidimo konkrečiai vietai, apie tai buvo informuoti prekybininkai. Prekybininkai, kurie kreipėsi, buvo telefonu arba žodžiu informuoti apie esamas laisvas ir užimtas prekybos vietas.“

5.8. „Leidimai prekybai išduodami vadovaujantis Leidimų prekiauti (teikti paslaugas) viešosiose vietose išdavimo ir panaikinimo tvarkos aprašu, patvirtintu Administracijos direktoriaus 2020 m. sausio 21 d. įsakymu Nr. 30-157/20 „Dėl Leidimų prekiauti (teikti paslaugas) viešosiose vietose išdavimo ir panaikinimo tvarkos aprašo tvirtinimo“ (<https://aktai.vilnius.lt/document/30335177>) ir Antakalnio seniūno 2021 m. balandžio 29 d. įsakymu, jei pateiktas prašymas atitinka šiuose teisės aktuose nustatytus reikalavimus. Prekybos vietos prie Rokantiškių kapinių nėra parduodamos, tik išduodami laikini leidimai prekybai.“

5.9. „Konkursas dėl tipinio dizaino kioskų (paviljonų) įrengimo ir eksploatavimo, teritorijoje prie Rokantiškių kapinių (toliau – konkursas), paskelbtas savivaldybės internetiniame puslapyje: <https://vilnius.lt/lt/savivaldybe/finansai-ir-turtas/> (2021-03-31), pakartotinai (2021-05-04) ir dienraščio „Lietuvos rytas“ priede „Sostinėje“ (2021-04-03), pakartotinai (2021-05-08). Konkursas skelbtas vadovaujantis Savivaldybės administracijos direktoriaus 2020 m. lapkričio 4 d. įsakymu Nr. 30-2548/20 „Dėl tipinio dizaino kioskų (paviljonų) įrengimo ir eksploatavimo atrankos konkurso nuostatų patvirtinimo“, Vilniaus miesto savivaldybės administracijos direktoriaus 2020 m. gruodžio 29 d. įsakymu Nr. 30-2953/20 „Dėl vietų tipinio dizaino kioskams (paviljonams) įrengti ir eksploatuoti nustatymo“ ir pagal SĮ „Vilniaus planas“ (<https://aktai.vilnius.lt/document/30349543>) parengtą ir su Nacionalinės žemės tarnyba prie Lietuvos žemės ūkio ministerijos Vilniaus skyriumi suderintą „Teritorijos tipiniams kioskams įrengti ir naudoti planą ir tipinių kioskų (paviljonų) įrengimo vietos schemą. Savivaldybės administracija informavo prekiautojus prie Rokantiškių kapinių apie planuojamą skelbti tipinio dizaino kioskų (paviljonų) įrengimo ir eksploatavimo atrankos konkursą (2021 m. balandžio 1 d. raštas Nr. A51- 28558/21(3.3.2.26E-LIC) „Dėl informacijos pateikimo“.“

5.10. „Seniūnija informavo prekybininkus iškabindami skelbimus turgavietėje, el. paštu, susitikus gyvai prie Rokantiškių kapinių, bei ZOOM platformoje balandžio 13 d. susirinkime, kuriame dalyvavo prekybininkai, seniūnijos ir Licencijavimo ir leidimų skyriaus atstovai.“

5.11. „Susirinkime prekybininkai buvo informuoti apie vykdomą konkursą, buvo atsakoma į jų klausimus ir paaiškinamos konkurso sąlygos. Nuotolinio susitikimo metu prekybininkai išreiškė norą toliau prekiauti ir kad būtų galimybė jiems prekiauti naujose vietose, nes vietoje dabartinių jų turimų vietų bus statomi paviljonai. Daugiau oficialių susirinkimų dėl prekybos vietų prie Rokantiškių kapinių 2019–2021 m. organizuota nebuvo. Interesantai prekybos klausimais buvo priimami seniūno ir specialistų asmeniškai arba klausimai buvo aptariami prekybos vietoje, telefonu ar el. paštu.“

5.12. „konkurso laimėtojai patvirtinti Savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymais: (2021-05-04 įsakymu Nr. 30-1199/21 „Dėl tipinio dizaino kioskams (paviljonams) įrengti ir eksploatuoti teritorijoje prie Rokantiškių kapinių (šalia centrinių vartų) atrankos konkurso laimėtojų patvirtinimo“ ir 2021-05-24 Nr. 30-1409/21 „Dėl tipinio dizaino kioskams (paviljonams) įrengti ir

eksploatuoti teritorijoje prie Rokantiškių kapinių (šalia centrinių vartų) atrankos konkurso laimėtojo patvirtinimo“ (pridedama). Su konkurso laimėtojais pasirašytos Kiosko (paviljono) įrengimo ir eksploatavimo sutartys dėl teritorijoje prie Rokantiškių kapinių (šalia centrinių vartų) I, II, III, IV, V, VI, VII, VIII, IX ir X pozicijose naujų tipinių dizaino kioskų (paviljonų) įrengimo ir eksploatavimo (5 metams). Įrengti šeši (I, II, III, IV, V ir VI pozicijose) nauji kioskai (paviljonai), jų savininkams išduoti leidimai prekiauti (teikti paslaugas) viešojoje vietoje.“

5.13. „[...] konkurso vertinimo kriterijus – didžiausias siūlomas mokėti paramos socialinės infrastruktūros plėtrai dydis metams (už vieną kiosko (paviljono) vietos poziciją). Savivaldybės administracijos skelbtą konkursą teritorijoje prie Rokantiškių kapinių (I, II, III, IV, V, VI, VII, VIII, IX ir X pozicijose) laimėjo didžiausią paramą už kiosko vietos poziciją pasiūlę konkurso dalyviai, kurie pasirašę sutartis pervedė paramą socialinės infrastruktūros plėtrai į Savivaldybės administracijos sąskaitą [...].“

5.14. „Savivaldybė taiko bendrą leidimų išdavimo tvarką visiems prekeiviams. Seniūno 2021 m. balandžio 29 d. įsakymu patvirtintos alternatyvios laikinosios prekybos vietos prekybininkams, kurie nelaimėjo paviljonų konkurse prekybinių vietų, todėl galima paneigti kaltinimus dėl vienos šeimos interesų palaikymo. Administracija rūpinasi visų prekybininkų darbo vietų išsaugojimu ir leisdama prekiauti alternatyviose vietose priima konkurso laimėtojams nepalankius sprendimus, dėl ko Administracija sulaukia skundų ir iš jų pusės.“

5.15. Iš Skundo tyrimui pateiktų dokumentų nustatyta:

5.15.1. Savivaldybės 2020-12-11 atsakymas Pareiškėjams:

„Vilniaus miesto savivaldybės administracijos Licencijavimo ir leidimų skyrius, atsakydamas į Jūsų 2020 m. lapkričio 20 d. prašymą leisti išskirti žemės plotą prekybos įrangos pastatymui, teikia šią informaciją: Savivaldybės administracijos Vyriausiojo miesto architekto skyriaus Miestovaizdžio poskyris informavo, kad „Vyriausiojo miesto architekto skyrius, atsižvelgdamas į gyventojų pastabas, kad prekybos vietos nuo laikinųjų prekybos įrenginių prie Rokantiškių kapinių atrodo labai netvarkingai, parengė Teritorijų architektūrines specialiąsias sąlygas tipinio dizaino kioskams (paviljonams) įrengti ir eksploatuoti teritorijoje prie Rokantiškių kapinių (toliau – Sąlygos). Pabrėžiame, kad Sąlygose nustatytos kioskų vietos nėra padalintos konkrečioms asmenims ar įmonėms. Atsižvelgiant į tai, kad prekybininkai nesilaiko nustatytų taisyklių ir prekybos vietose stato stogines, Vilniaus miesto savivaldybės administracija nori, kad zona prie Rokantiškių kapinių būtų tvarkingesnė ir patogesnė prekeiviams bei pirkėjams. Siūloma atsisakyti prekybos nuo laikinųjų įrenginių ir pradėti prekybą iš kioskų. „Valstybinę žemę prie Rokantiškių kapinių patikėjimo teise valdo NŽT. Vadovaujantis Nacionalinės žemės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos direktoriaus įsakymu patvirtintų Sutikimų statyti laikinuosius ir nesudėtinguosius statinius valstybinėje žemėje, kurioje nesuformuoti žemės sklypai, išdavimo taisyklių (kurių nauja redakcija įsigaliojo 2019 m. birželio 15 d. Nr. 1P-131-(1.3 E) nuostatomis, sutikimus statyti laikinuosius ir nesudėtinguosius statinius valstybinėje žemėje (kioskus, paviljonus) NŽT išduoda statytojui, pateikus dokumentus, įrodančius, kad asmuo laimėjo savivaldybės organizuotą konkursą ar aukcioną statyti laikinuosius ir nesudėtinguosius statinius. Planuojama, kad ateityje šioje zonoje (prie Rokantiškių kapinių) laikinieji ir nesudėtingi statiniai (kioskai, paviljonai) bus įrengiami konkurso būdu.“

Šiuo metu, prie Rokantiškių kapinių galima prekyba iš (nuo) prekybos įrangos. Prekybos vieta patvirtinta Vilniaus miesto savivaldybės administracijos Antakalnio seniūno 2018 m. vasario 22 d. įsakymu Nr. A15-390 /18(2.1.4E-SEN1) „Dėl prekybos vietų iš (nuo) laikinojo įrenginio Antakalnio seniūnijos teritorijos sąrašo tvirtinimo“. Leidimus prekiauti (teikti paslaugas) iš (nuo) laikinojo įrenginio išduoda Vilniaus miesto savivaldybės administracijos Antakalnio seniūnija, vadovaudamasi Vilniaus miesto savivaldybės administracijos direktoriaus 2020 sausio 21 d. įsakymu Nr. 30-157/20 „Dėl Leidimų prekiauti (teikti paslaugas) viešosiose vietose išdavimo ir panaikinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ patvirtintu Leidimų prekiauti (teikti paslaugas) viešosiose

vietose išdavimo ir panaikinimo tvarkos aprašu ir Vilniaus miesto savivaldybės tarybos 2013 m. liepos 10 d. sprendimu Nr. 1-1312 „Dėl prekybos viešosiose vietose taisyklių tvirtinimo“ patvirtintomis Prekybos viešosiose vietose taisyklėmis. Siūlytume detalesnio išaiškinimo dėl klausimų, susijusių su prekybos vietų projektavimu zonoje (prie Rokantiškių kapinių), pasikonsultuoti su Vyriausiojo miesto architekto skyriaus Miestovaizdžio poskyriu. Savivaldybės skelbiamikonkursai:<https://vilnius.lt/lt/savivaldybe/finansai-ir-turtas/>. Vedėjas J. M. A. K., [...]. Išaiškinta atsakymo apskundimo tvarka;

5.15.2. Savivaldybė 2021-03-31 raštu Pareiškėjus informavo (pateikė ir reikiamų dokumentų kopijas) dėl paskelbto konkurso:

„Informuojame, kad paskelbėme konkursą įrengti ir eksploatuoti tipinio dizaino kioskus (paviljonus) teritorijoje prie Rokantiškių kapinių (šalia centrinių vartų) (I, II, III, IV, V, VI, VII, VIII, IX ir X pozicijose). Konkurso dalyviai su konkurso dokumentais (konkurso nuostatais, vietos planu ir schema) gali susipažinti Savivaldybės internetiniame puslapyje, adresu: <https://vilnius.lt/lt/finansai-ir-turtas/konkursas-tipinio-dizaino-kioskams-paviljonams-irengti-ir-eksploatuoti-3/>. Konkursui dokumentai turi būti pateikti iki 2021 m. balandžio 29 d. 9.00 val. Vilniaus miesto savivaldybės administracijos (Konstitucijos pr. 3) I a. Klientų aptarnavimo skyriuje. Vokai su konkursiniais pasiūlymais bus atplėšiami 2021 m. balandžio 29 d. 10.15 val. nuotoliniu būdu *Zoom* platformoje. Stebėti vokų atplėšimo procedūrą galės konkursui paraiškas pateikę dalyviai ar jų atstovai prisijungiant per nuorodą: [...]. Kviečiame dalyvauti paskelbtame konkurse. PRIDEDAMA: 1. Viliaus miesto savivaldybės administracijos direktoriaus 2020-11-09 įsakymo Nr. 30-2548/20, „Dėl Tipinio dizaino kioskų (paviljonų) įrengimo ir eksploatavimo atrankos konkurso nuostatų patvirtinimo“ kopija. 2. Teritorijos prie Rokantiškių kapinių (šalia centrinių vartų) tipiniams kioskams įrengti ir naudoti plano ir tipinių kioskų (paviljonų) įrengimo vietos schemos kopijos.“

### ***Tyrimui reikšmingos teisės aktų nuostatos***

#### **6. Lietuvos Respublikos įstatymai ir kiti teisės aktai**

6.1. *Viešojo administravimo įstatyme* (redakcija, galiojanti nuo 2020 m. lapkričio 1 d.) reglamentuojama:

6.1.1. *2 straipsnis* – „5. Administracinis sprendimas - teisės aktų reglamentuotu būdu ir (ar) forma išreikšta vienkartinė viešojo administravimo subjekto valia dėl teisės taikymo, privaloma ir skirta konkrečiam asmeniui ar individualiai apibrėžtai asmenų grupei. [...]. 12. Skundas– asmens kreipimasis į viešojo administravimo subjektą, kuriame tas asmuo nurodo, kad yra pažeistos jo ar kito asmens teisės ar teisėti interesai, ir prašo juos apginti“;

6.1.2. *3 straipsnis* – „Viešojo administravimo subjektai savo veikloje vadovaujasi šiais principais: 2) draudimo keisti į blogąją pusę (*non reformatio in peilis*). Šis principas reiškia, kad viešojo administravimo subjektas, priimdamas administracinės procedūros sprendimą, negali pabloginti asmens, dėl kurio kreipimosi pradėta administracinė procedūra, padėties; [...] 4) įstatymo viršenybės. Šis principas reiškia, kad įgaliojimai atlikti viešąjį administravimą viešojo administravimo subjektams turi būti nustatyti laikantis šio įstatymo nustatytų reikalavimų, o viešojo administravimo subjektu veikla turi atitikti šiame Įstatyme išdėstytus teisinius pagrindus. Administraciniai sprendimai, susiję su asmenų teisių ir pareigų įgyvendinimu, visais atvejais turi būti pagrįsti įstatymais; 5) išsamumo. Šis principas reiškia, kad viešojo administravimo subjektas į prašymą ar skundą turi atsakyti aiškiai ir argumentuotai, nurodydamas visas prašymo ar skundo nagrinėjimui įtakos turėjusias aplinkybes ir konkrečias teisės aktų nuostatas, kuriomis rėmėsi vertindamas prašymo ar skundo turinį“;

6.1.3. *10 straipsnis* – „1. Administracinius sprendimus priimti turi teisę tik viešojo administravimo subjektai, turintys šio įstatymo nustatyta tvarka jiems suteiktus įgaliojimus. [...]. 4. Viešojo administravimo subjektas administracinį sprendimą dėl asmens prašymo ar skundo turi priimti per 20 darbo dienų nuo tokio prašymo ar skundo gavimo dienos. [...]. Kai dėl objektyvių priežasčių per šį

terminą administracinis sprendimas negali būti priimtas, viešojo administravimo subjektas šį terminą gali pratęsti ne ilgiau kaip 10 darbo dienų. Asmeniui apie tokį termino pratęsimą per 5 darbo dienas nuo sprendimo pratęsti terminą priėmimo dienos pranešama raštu ir nurodomos pratęsimo priežastys. 5. Administraciniame sprendime turi būti nurodyta: 5) administracinio sprendimo teisinis ir faktinis pagrindas ar kitos administraciniam sprendimui įtakos turėjusios aplinkybės; 6) administracinio sprendimo motyvai; 7) administracinio sprendimo apskundimo tvarka, nurodant konkrečią skundą nagrinėjančią instituciją ar įstaigą, skundo padavimo terminą ir teisės aktą, reglamentuojantį apskundimo tvarką; 8) administracinį sprendimą priėmusio asmens vardas, pavardė ir pareigos.“

6.2. *Vietos savivaldos įstatyme* reglamentuojama:

6.2.1. *4 straipsnis* – „Pagrindiniai principai, kuriais grindžiama vietos savivalda, yra: [...] 5) atsakingumo savivaldybės bendruomenei. Savivaldybės tarybos nariai (toliau – tarybos nariai) už savo veiklą yra atsakingi ir atskaitingi rinkėjams ir visai savivaldybės bendruomenei; 6) savivaldybės veiklos ir savivaldybės institucijų priimamų sprendimų teisėtumo. Savivaldybės institucijų ir kitų savivaldybės viešojo administravimo subjektų veikla ir visais jų veiklos klausimais priimti sprendimai turi atitikti įstatymų ir kitų teisės aktų reikalavimus; 7) savivaldybių ir valstybės interesų derinimo tvarkant viešuosius savivaldybių reikalus; 8) bendruomenės ir atskirų savivaldybės gyventojų interesų derinimo. Savivaldybės institucijų priimti sprendimai bendruomenės interesais neturi pažeisti įstatymų garantuotų atskirų gyventojų teisių; [...]“;

6.2.2. *6 straipsnis* – „Savarankiškosios (Konstitucijos ir įstatymų nustatytos (priskirtos) savivaldybių funkcijos: 37) prekybos ir kitų paslaugų teikimo tvarkos savivaldybių ar jų valdomų įmonių administruojamose turgavietėse ir viešose vietose nustatymas; 39) leidimų (licencijų) išdavimas įstatymų nustatytais atvejais ir tvarka“;

6.2.3. *29 straipsnis* – „2. Savivaldybės administracijos direktorius vadovauja savivaldybės administracijai. Jis yra įstaigos vadovas. Savivaldybės administracijos direktoriaus skyrimo ir atleidimo tvarka nustatyta šiame ir Valstybės tarnybos įstatymuose.“

6.3. *Seimo kontrolierių įstatyme* reglamentuojama:

6.3.1. *2 straipsnis* – „1. Biurokratizmas – tokia pareigūno veika, kai vietoj reikalų sprendimo iš esmės laikomasi nereikalingų ar išgalvotų formalumų, nepagrįstai atsisakoma spręsti pareigūno kompetencijai priklausančius klausimus, vilkinama priimti sprendimus ar atlikti savo pareigas bei kitaip blogai ar netinkamai valdoma (atsisakoma informuoti asmenį apie jo teises, sąmoningai pateikiamas klaidinantis ar netinkamas patarimas ir t. t.). Biurokratizmu taip pat laikomas toks pareigūnų darbas, kai nevykdomi arba blogai vykdomi įstatymai ar kiti teisės aktai“;

6.3.2. *12 straipsnis* – „1. Seimo kontrolieriai tiria pareiškėjų skundus dėl pareigūnų piktnaudžiavimo, biurokratizmo ar kitaip pažeidžiamų žmogaus teisių ir laisvių viešojo administravimo srityje.“

6.4. *Administracinių bylų teisenos įstatymo 3 straipsnyje* reglamentuojama: „1. Administracinis teismas sprendžia viešojo administravimo srities ginčus.“

6.5. *Ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatyme* reglamentuojama:

6.5.1. *20 straipsnis* – „1. Administracinių ginčų komisija, išnagrinėjusi skundą (prašymą), priima vieną iš šių sprendimų: 1) atmesti skundą (prašymą) kaip nepagrįstą“;

6.5.2. *22 straipsnis* – „1. Bylos šalys, nesutinkančios su Lietuvos administracinių ginčų komisijos pirmininko (komisijos pirmininko pavaduotojo teritoriniame padalinyje) ar komisijos pirmininko (komisijos pirmininko pavaduotojo teritoriniame padalinyje) paskirto kito administracinių ginčų komisijos nario arba su administracinių ginčų komisijos sprendimu, nurodytu šio įstatymo [...] 20 straipsnio 1, 2 ar 10 dalyje, turi teisę tą sprendimą per vieną mėnesį nuo jo priėmimo apskųsti apygardos administraciniam teismui Administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.“

6.6. *Vilniaus miesto savivaldybės tarybos 2013-07-10 sprendimu Nr. 1-1312 patvirtintose Prekybos viešosiose vietose taisyklėse* (Taisyklės) reglamentuojama:

„9. Prekybos viešosiose vietose būdai yra šie: 9.1. prekyba (paslaugų teikimas) iš (nuo) laikinųjų prekybos įrenginių; 9.2. prekyba (paslaugų teikimas) iš kioskų, paviljonų; [...] 10. Laikinieji prekybos įrenginiai, kioskai, paviljonai, lauko kavinės, prekybai pritaikyti automobiliai ir priekabos įrengiami Vilniaus miesto savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymu nustatyta tvarka. Jeigu Lietuvos Respublikos teisės aktai numato reikalavimą, kad atitinkamas įrenginys gali būti įrengiamas tik pagal projektą, parengtas projektas turi būti suderintas su Vilniaus miesto savivaldybės administracija. 11. Kioskai, paviljonai ir lauko kavinės įrengiami pagal 10 punkte nustatyta tvarka suderintą projektą ar Vilniaus miesto savivaldybės administracijos parengtą prekybos vietų schemą. [...]; 19. Leidimai prekiauti (teikti paslaugas) viešosiose vietose išduodami Vilniaus miesto savivaldybės administracijos direktoriaus (toliau – Administracijos direktoriaus) patvirtintame Leidimų prekiauti (teikti paslaugas) viešosiose vietose išdavimo ir panaikinimo tvarkos apraše (toliau – Aprašas) nustatyta tvarka. [...].“

6.7. *Savivaldybės administracijos direktoriaus 2020-01-21 įsakymu Nr. 30-157/20 patvirtintame Leidimų prekiauti (teikti paslaugas) viešosiose vietose išdavimo ir panaikinimo tvarkos apraše* (Tvarkos aprašas) reglamentuojama:

„4. Leidimus išduoda Vilniaus miesto savivaldybės (toliau – Savivaldybė) administracijos Licencijavimo ir leidimų skyrius (toliau – Licencijavimo ir leidimų skyrius) ir Savivaldybės administracijos seniūnijos (toliau – seniūnijos), kurių teritorijoje bus vykdoma prekyba (teikiamos paslaugos), išskyrus Naujamiesčio ir Senamiesčio seniūnijų teritorijas, kurioms Leidimus išduoda Licencijavimo ir leidimų skyrius. Leidimai išduodami taikant vieno langelio principą. Paslauga teikiama ketvirtu interaktyvumo lygiu. Asmeniui suteikiama galimybė dalyvauti paslaugos teikimo procese elektroninėje erdvėje. Asmuo gali užpildyti elektroninę paslaugos užsakymo formą ir gauti elektroninę administracinę paslaugą. [...] 11. Asmuo, norintis gauti Leidimą prekiauti (teikti paslaugas) iš (nuo) laikinojo įrenginio, iš prekybai pritaikyto automobilio ar jo priekabos, seniūnijai, o kai prekiaujama (teikiamos paslaugos) Naujamiesčio ir Senamiesčio seniūnijose – Licencijavimo ir leidimų skyriui, pateikia šiuos dokumentus: [...]; 40. *Leidimas neišduodamas*: 40.1. jeigu pateikti ne visi reikiami ir (ar) neteisingai užpildyti dokumentai ir asmuo neįvykdo reikalavimo pateikti trūkstamus dokumentus ar ištaisyti trūkumus; 40.2. nepasirašiusiems kiosko (paviljono) eksploatavimo sutarties ar nevykdantiems jos sąlygų kioskų ir paviljonų savininkams; 40.3. nesant suderinto ir galiojančio projekto; 40.4. nesumokėjus vietinės rinkliavos mokesčio už leidimo išdavimą; [...] 40.11. kitais teisės aktuose ir Apraše numatytais atvejais. 41. *Leidimo galiojimas panaikinamas*, jeigu: 41.1. pateikiamas asmens prašymas panaikinti Leidimo galiojimą; 41.2. paaiškėja, kad Leidimui gauti buvo pateikti neteisingi duomenys arba suklastoti dokumentai; [...] 41.5. dėl prekybos (paslaugų teikimo) veiklos yra gauta raštiškų nusiskundimų ir dėl to yra pažeidžiami trečiųjų asmenų teisėti lūkesčiai ar išaiškėja naujų neįvertintų aplinkybių, dėl kurių turėtų būti keičiamas ar naikinamas prekybos (paslaugų) teikimo vietos projektas arba schema; [...]. [...] 42. Leidimas panaikinamas Licencijavimo ir leidimų skyriaus vedėjo ar seniūno įsakymu. Apie Leidimo panaikinimą asmuo įspėjamas (išskyrus Aprašo 41.1 papunktyje nustatytą atvejį) prieš 30 kalendorinių dienų per atstumą ar per kontaktinį centrą, nurodant, kad šiam terminui pasibaigus Leidimo galiojimas bus panaikintas. [...].“

6.8. *Tipinio dizaino kioskų (paviljonų) įrengimo ir eksploatavimo atrankos konkurso nuostatuose* (Nuostatai), patvirtintuose vadovaujantis Savivaldybės tarybos (2013-07-10 sprendimu Nr. I-1312) patvirtintomis Prekybos viešosiose vietose taisyklėmis, nustatyta: „24. Konkurso dalyviai, nesutinkantys su patvirtintais konkurso rezultatais, turi teisę apskųsti juos teismui įstatymų nustatyta tvarka.“

***Tyrimui reikšminga teismų praktika***

## 7. Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo (KT; Konstitucinis Teismas) praktika

### 7.1. KT 2002-04-09 nutarime (byla Nr. 24/2000), be kita ko, yra konstatavęs:

„[...] Konstitucijos 46 straipsnio 1 dalyje įtvirtintos asmens ūkinės veiklos laisvės ir iniciatyvos sąvoka yra plati. Ji apima teisę laisvai pasirinkti verslą, teisę laisvai sudarinėti sutartis, sąžiningos konkurencijos laisvę, ūkinės veiklos subjektų lygiateisiškumą ir kt. (Konstitucinio Teismo 1996 m. balandžio 18 d., 2002 m. kovo 14 d. nutarimai).

Konstitucijos 46 straipsnio 3 dalyje nustatyta, jog valstybė reguliuoja ūkinę veiklą taip, kad ji tarnautų bendrai tautos gerovei. Aiškinant Konstitucijos 46 straipsnio 3 dalies turinį atkreiptinas dėmesys į tai, kad asmens ūkinės veiklos laisvė nėra absoliuti. Valstybė reguliuoja ūkinę veiklą derindama asmens ir visuomenės interesus. Šioje konstitucinėje nuostatoje yra įtvirtintas konstitucinis principas, nubrėžiantis ūkinės veiklos reguliavimo tikslus ir ribas (Konstitucinio Teismo 2002 m. kovo 14 d. nutarimas). Reguluodama ūkinę veiklą valstybė negali pažeisti sąžiningos konkurencijos, ūkio subjektų lygiateisiškumo, kitų Konstitucijoje įtvirtintų principų. [...].“

### 7.2. KT 2002-12-24 nutarime yra konstatavęs:

„[...] Pagal Konstituciją negalima nustatyti tokio teisinio reguliavimo, kuriuo būtų paneigiama galimybė savivaldybėms įgyvendinti savo kompetenciją, tiesiogiai įtvirtintą Konstitucijoje. Jeigu Konstitucijoje ar įstatymuose tam tikros **funkcijos yra priskirtos savivaldybėms, tai savivaldybės ir vykdo šias funkcijas ta apimtimi, kuria šios yra joms priskirtos**. Tai reiškia, kad tam tikra dalis savivaldybių kompetencijos turi būti įgyvendinama tiesiogiai, kad savivaldybių tarybų sprendimų, priimtų neperžengiant jų kompetencijos ribų, įgyvendinimas neturi būti saistomas kurių nors valstybės institucijų ar pareigūnų sprendimų (leidimų, sutikimų ir pan.). Tačiau pabrėžtina, kad ir tos funkcijos, kurios priklauso išimtinai savivaldybėms, yra reglamentuojamos įstatymais. Nė viena iš šių funkcijų nereiškia, kad savivaldybės atitinkamoje srityje yra absoliučiai savarankiškos. [...].“

### 7.3. KT 2004-12-13 nutarime yra konstatavęs:

„[...] Konstitucinis Teismas 2004-07-01 nutarime konstatavo, kad Konstitucijoje yra įtvirtintas **atsakingo valdymo principas**. Konstitucinis Teismas taip pat yra konstatavęs, kad valdžios atsakomybė visuomenei – teisinės valstybės principas, kuris įtvirtintas Konstitucijoje nustačius, kad valdžios įstaigos tarnauja žmonėms, [...] teisės aktuose reglamentuojant piliečių prašymų ir skundų nagrinėjimo procedūrą ir kt. (Konstitucinio Teismo 1999 m. gegužės 11 d. nutarimas). [...].“

## 8. Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo (LVAT) praktika:

8.1. „Viešojo administravimo subjektų veiksmai turi būti aiškūs, nedviprasmiški. [...]. Priimant sprendimą dėl konkretaus prašymo (arba kitokio pobūdžio kreipimosi, nepriklausomai nuo tokio dokumento formos) turi būti veikiami paisant pagrindiniame šalies įstatyme – Konstitucijoje – įtvirtinto, atkartojamo ir Viešojo administravimo įstatyme, principo, kad valdžios įstaigos tarnauja žmonėms“ (2013-03-05 nutartis administracinėje byloje Nr. A556-439/2013).

8.2. „Teisėjų kolegija [...] pastebi, jog valdžios institucijų sistema yra sukurta taip, kad kiekviena institucija turi jos paskirtą atitinkančias priskirtas funkcijas, kompetenciją, kurių privalo laikytis. Pagal VAĮ viešojo administravimo subjektai savo veikloje, be kita ko, privalo vadovautis įstatymo viršenybės principu, reiškiančiu, kad šių subjektų įgaliojimai atlikti viešąjį administravimą turi būti nustatyti įstatymuose, bei nepiktnaudžiavimo valdžia principu, reiškiančiu, kad viešojo administravimo subjektams draudžiama atlikti viešojo administravimo funkcijas neturint įstatymų suteiktų reikiamų įgaliojimų arba priimti administracinius sprendimus siekiant kitų, negu įstatymų nustatyta, tikslų (3 straipsnio 1, 4 punktai). Pagal **viešojoje teisėje veikiančią teisėtumo principą viešojo administravimo subjektai privalo veikti tik įstatymo jiems suteiktų įgaliojimų ribose**, o veikimas viršijant kompetencijos ribas (*ultra vires*) yra pagrindas viešojo administravimo subjekto



aktą pripažinti neteisėtu (LVAT 2009 m. lapkričio 23 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A662-906/2009, 2010 m. spalio 22 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A756-1229/2010).“

8.3. „ABTĮ 5 straipsnio 1 dalis nustato, kad kiekvienas suinteresuotas subjektas turi teisę įstatymų nustatyta tvarka kreiptis į teismą, kad būtų apginta pažeista ar ginčijama jo teisė ar įstatymų saugomas interesas. Šio straipsnio 3 dalies 1 punkte įtvirtinta, jog teismas imasi nagrinėti administracinę bylą pagal asmens arba jo atstovo, kuris kreipiasi, kad būtų apginta jo teisė arba įstatymų saugomas interesas, skundą ar prašymą. Vadovaujantis šiomis teisės normomis, darytina išvada, kad administraciniams teismams priskirta nagrinėti administracines bylas dėl viešojo administravimo subjektų priimtų teisės aktų, taip pat veiksmų (neveikimo), darančių įtaką asmenų teisėms ar įstatymų saugomiems interesams, teisėtumo (LVAT 2008 m. rugsėjo 25 d. nutartis administracinėje byloje Nr. AS525-540/2008; 2012 m. sausio 9 d. nutartis administracinėje byloje Nr. AS756-868/2011).“

### *Tyrimo išvados*

9. Atsižvelgus į tyrimo metu analizuotą informaciją, teisinį reglamentavimą, pažymėtina:

9.1. prekybos ir kitų paslaugų teikimo tvarkos savivaldybių ar jų valdomų įmonių administruojamose turgavietėse ir viešose vietose nustatymas bei leidimų (licencijų) išdavimas įstatymų nustatytais atvejais ir tvarka yra vietos savivaldybės savarankiškosios (Konstitucijos ir įstatymų nustatytos (priskirtos) savivaldybės funkcijos (pažymos 6.2 punktas);

9.2. vadovaujantis Seimo kontrolierių įstatymo 12 straipsnio nuostatomis, *Seimo kontrolieriai tiria pareiškėjų skundus dėl pareigūnų piktnaudžiavimo, biurokratizmo ar kitaip pažeidžiamų žmogaus teisių ir laisvių viešojo administravimo srityje*. Seimo kontrolierių veiklos tikslas – ginti žmogaus teisę į gerą viešąjį administravimą, užtikrinantį žmogaus teises ir laisves, prižiūrėti, ar valdžios įstaigos vykdo pareigą tinkamai tarnauti žmonėms (SKĮ 3 straipsnis), taigi, Seimo kontrolierė šio tyrimo metu vertino tik tas aplinkybes, kurios susijusios su Pareiškėjų prašymų nagrinėjimu, t. y. *Viešojo administravimo įstatymo, Prašymų ir skundų nagrinėjimo ir asmenų aptarnavimo viešojo administravimo subjektuose taisyklių* taikymo aspektu.

Atkreiptinas dėmesys į tai, kad Seimo kontrolierė nėra įgaliota vertinti administracinių sprendimų ir aktų teisėtumo ir pagrįstumo (nagrinėjamu atveju – Savivaldybės sprendimų, susijusių su leidimo (administracinio akto) neišdavimu / išdavimu, konkursų statyti statinius organizavimu), spręsti ginčų dėl teisės, konstatuoti faktinių aplinkybių buvimo / nebuvimo (dėl parduodamų vietų ir kita). Pažymėtina, kad Savivaldybės pareigūnai pagal kompetenciją sprendimus priima savarankiškai ir teisės aktų nustatyta tvarka atsako už jų teisėtumą ir pagrįstumą. Jeigu kyla ginčas ir asmuo nesutinka su Savivaldybės pozicija (sprendimais), jis turi teisę ją (juos) ginčyti teisės aktų nustatyta tvarka. Ginčai viešojo administravimo srityje sprendini specialiąja tvarka, kreipiantis pasirinktinai arba į Lietuvos administracinių ginčų komisiją, arba tiesiogiai į administracinį teismą. Šioms institucijoms suteikti įgaliojimai patikrinti priimtų administracinių aktų ir sprendimų teisėtumą ir pagrįstumą, įvertinti, ar viešojo administravimo subjektams suteikti įgaliojimai yra naudojami tinkamai, taip pat ar neviršijami suteikti įgaliojimai;

9.3. nagrinėjamu atveju:

9.3.1. Pareiškėjai skundžiasi, kad konkursas dėl prekybos vietų prie Rokantiškių kapinių vyko netinkamai (toliau vadinama – Konkursas; konkursas), jį laimėjo viena šeima; prekybos vietos yra pardavinėjamos;

9.3.2. tyrimu nustatyta, kad prie Rokantiškių kapinių kioskai (paviljonai) prekybai gali būti įrengiami tik konkurso būdu (NŽT direktoriaus 2018 m. gegužės 16 d. įsakymu Nr. 1P-238-(1.3 E) patvirtintos Sutikimų statyti laikinuosius ir nesudėtinguosius statinius valstybinėje žemėje, kurioje nesuformuoti žemės sklypai, išdavimo taisyklės).

Pareiškėjai buvo informuoti dėl paskelbto Konkurso įrengti ir eksploatuoti tipinio dizaino

kioskus (paviljonus) teritorijoje prie Rokantiškių kapinių, taip pat buvo kviečiami dalyvauti Konkurse. Pareiškėjams buvo pateikti susipažinti dokumentai (pažymos 5.15.2 punktas). Pažymėtina ir tai, kad informacija dėl Konkurso buvo skelbiama Savivaldybės interneto svetainėje, turgavietėje. Taigi, Pareiškėjai žinojo apie paskelbtą Konkursą, turėjo teisę jame dalyvauti. Nustatyta, kad Skundą pasirašę Pareiškėjai (kai kurie iš jų) dalyvavo Konkurse. Konkursą laimėjo A (7 vieta), D (8 vieta) (Savivaldybės specialistė apie tai informavo telefonu).

Atkreiptinas dėmesys, kad Konkursas jau yra įvykęs, o su laimėtojais pasirašytos sutartys. Vadovaujantis Nuostatais (pažymos 6.8 punktas), Konkurso dalyviai, nesutinkantys su patvirtintais Konkurso rezultatais, turi teisę apskusti juos teismui įstatymų nustatyta tvarka. Nėra informacijos, kiek nelaimėjusių ir nepatenkintų Konkurso rezultatais prekeivių kreipėsi į teismą.

Pažymėtina, kad Savivaldybės sprendimas patvirtinti Konkurso rezultatus yra administracinis sprendimas (vadovaujantis VAI, teisės aktų reglamentuotu būdu ir (ar) forma išreikšta vienkartinė viešojo administravimo subjekto valia dėl teisės taikymo, privaloma ir skirta konkrečiam asmeniui ar individualiai apibrėžtai asmenų grupei), kurio teisėtumo ir pagrįstumo vertinimas nepriskirtas Seimo kontrolierės kompetencijai. Minėtas sprendimas skundžiamas teismui;

9.3.3. siekiant sudaryti galimybes prekybininkams, kurie nedalyvavo paviljonų įrengimo prie Rokantiškių kapinių konkurse ir (arba) nelaimėjo vietos, Seniūno 2021 m. balandžio 29 d. įsakymu patvirtintos alternatyvios laikinosios prekybos vietos iš (nuo) laikinųjų įrenginių prekybininkams, kurie nelaimėjo ar nedalyvavo Konkurse. Visų suinteresuotų asmenų, kurie teikė prašymus išduoti leidimus, prašymai buvo patenkinti visiškai arba iš dalies.

Pagal Seniūnijos pateiktą informaciją (telefonu), Skundą pasirašę asmenys gavo leidimus prekiauti alternatyviose vietose prie Rokantiškių kapinių: Y ir X (2 vietos), E (2 vietos), F (2 vietos), G (2 vietos). Leidimai išduoti prekiauti visus metus ir papildomai – šventinėmis dienomis. Taigi, problema, kad asmenys ilgus metus prekiaavę prie Rokantiškių kapinių, liko be darbo, išspręsta.

Pažymėtina tai, kad viena iš Konkurso laimėtojų (V.V.) yra nepatenkinta Seniūnijos sprendimu (2021-04-29) leisti prekiauti alternatyviose vietose ir jį apskundė teismui (informacija iš 2021-07-18 publikacijos portale „15 min). Šią informaciją patvirtino seniūnas telefonu;

9.3.4. vadovaujantis Administracijos 2020 m. sausio 21 d. įsakymu Nr. 30-157/20 „Dėl leidimų prekiauti (teikti paslaugas) viešosiose vietose išdavimo ir panaikinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ patvirtintu Leidimų prekiauti (teikti paslaugas) viešosiose vietose išdavimo ir panaikinimo tvarkos aprašu, Leidimus prekiauti (teikti paslaugas) iš kiosko (paviljone) išduoda Savivaldybės Licencijavimo ir leidimų skyrius, pagal Vilniaus miesto savivaldybės tarybos 2014 m. sausio 29 d. sprendimu Nr. 1-1657 „Dėl Vietinės rinkliavos už leidimo prekiauti ar teikti paslaugas viešosiose vietose išdavimą nuostatų tvirtinimo“ patvirtintuose Vietinės rinkliavos už leidimo prekiauti ar teikti paslaugas viešosiose vietose išdavimą nuostatuose patvirtintus įkainius. Mėnesinė rinkliava už prekybą kioskuose ir paviljonuose (teritorijoje prie Rokantiškių kapinių) yra 3,5 Eur už (1 kv. m). Tyrimu nenustatyta, kad Savivaldybė ar Seniūnija rinktų kitokį mokestį už prekybą kioskuose ar paviljonuose prie Rokantiškių kapinių nei nustatytas Savivaldybės tarybos sprendimu. Jeigu Pareiškėjai turi informacijos, dokumentų apie galimai neteisėtą rinkliavą, turėtų kreiptis į teisėsaugos institucijas.

## 10. Apibendrinus pateiktas išvadas, konstatuotina:

10.1. Konkursas įvykęs, administraciniu sprendimu patvirtinti rezultatai, su laimėtojais pasirašytos sutartys. Konkurso rezultatais nepatenkinti asmenys Savivaldybės administracinį sprendimą, patvirtinantį rezultatus, turi teisę skusti teismui. Minėto administracinio sprendimo teisėtumo ir pagrįstumo vertinimas nepriskirtas Seimo kontrolierės kompetencijai;

10.2. Seniūnijos sprendimu patvirtintos alternatyvios vietos prekiauti prie Rokantiškių kapinių. Pareiškėjams yra išduoti leidimai užimti jas ir prekiauti. Pareiškėjų Skunde nurodoma

problema, kad nesuteikiamos vietos prekiauti, išnyko;

10.3. vadovaujantis Seimo kontrolierių įstatymo 17 straipsnio 3, 6 punktais ir šio straipsnio 4 dalimi („Jeigu skundo tyrimo metu paaiškėja, kad skunde nurodytų aplinkybių tyrimas nepriskirtas Seimo kontrolieriaus kompetencijai ir skundą tikslinga nagrinėti kitoje institucijoje, skundo tyrimas nutraukiamas“), 22 straipsnio 3 dalimi („Skundo tyrimas nutraukiamas, jei tyrimo metu išnyksta skundžiamos aplinkybės“), Pareiškėjų skundo tyrimas nutrauktinas.

11. Atkreiptinas Pareiškėjų dėmesys į tai, kad:

11.1. Seimo kontrolieriai nenagrinėja ginčų tarp asmens ir valstybės institucijos, įstaigos, civilinių ginčų tarp piliečių. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 5 straipsnio 1 dalimi, kiekvienas suinteresuotas asmuo turi teisę įstatymų nustatyta tvarka kreiptis į teismą, kad būtų apginta pažeista ar ginčijama jo teisė arba įstatymų saugomas interesas;

11.2. Pareiškėjai Savivaldybės pareigūnų veiksmus arba neveikimą, susijusius su informacijos teikimu / neteikimu, administracinių sprendimų priėmimu / nepriėmimu, turi teisę apskusti Lietuvos administracinių ginčų komisijai arba administraciniam teismui Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka, jeigu įžvelgia, kad tokia Savivaldybės pareigūnų veikla galimai pažeidė tam tikrą Pareiškėjų teisę ar įstatymų saugomą interesą.

## **SEIMO KONTROLIERIAUS SPRENDIMAS**

12. Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 22 straipsnio 1 dalies 3 punktu, Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierė nusprendžia

X ir kitų prekeivių skundo dėl Vilniaus miesto savivaldybės administracijos pareigūnų veiksmų (neveikimo) tyrimą nutraukti.

Seimo kontrolierė

Milda Vainiutė